Név: ..... osztály: .....

I. EGYSZERŰ, RÖVID VÁLASZT IGÉNYLŐ FELADATOK

1. A feladat a görög és a római építészethez kapcsolódik.
Döntse el, hogy a képeken ábrázolt építészeti megoldások a görög vagy a római építészetben jelentek-e meg először! Írja a képek betűjelét a táblázat megfelelő mezőjébe! (Elemenként 1 pont.)

A)

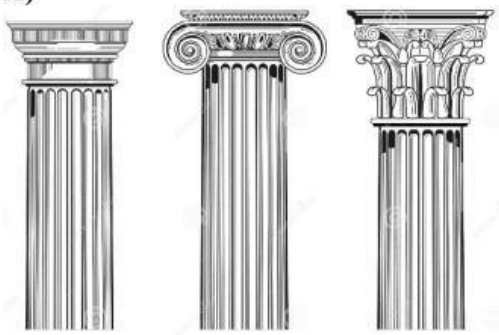

B)

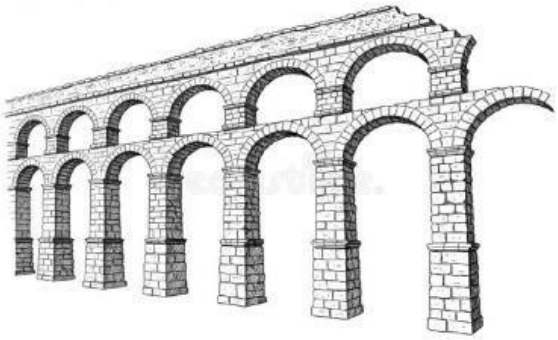

C)

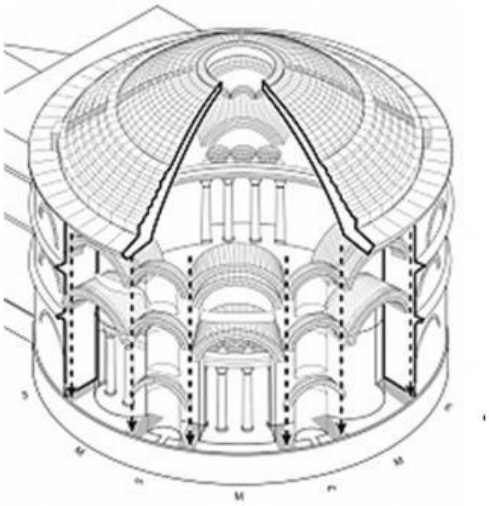

D)

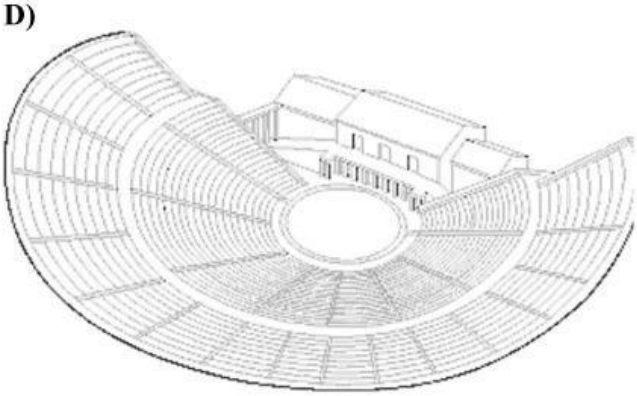

	A görög építészetben jelent meg először	A római építészetben jelent meg először
A képek betűjelei		

4 pont	

LIVEWORKSHEETS

2. A feladat a középkori egyházhoz kapcsolódik.
Nevezze meg szakkifejezéssel az egyházi hierarchiának az ábrán jelölt elemeit! (Elemenként 1 pont.)

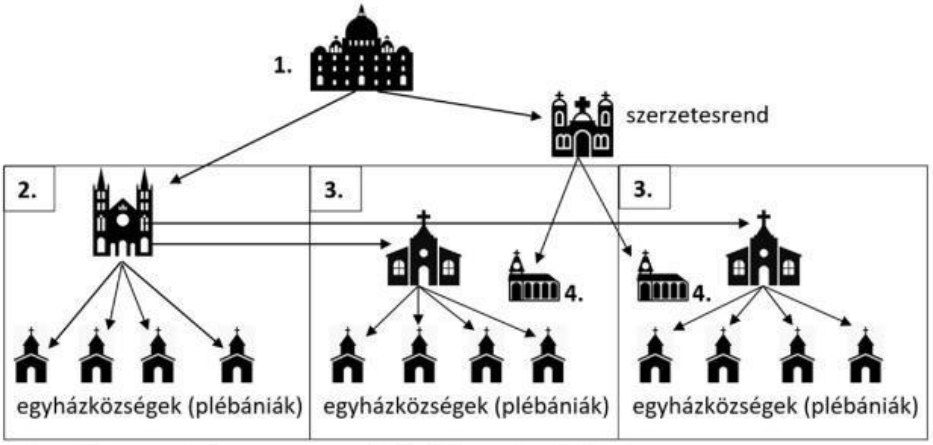

A katolikus egyház szervezeti felépítése a középkorban

a) Az 1. sorszámmal jelölt egyházfő: .....

b) A 2. sorszámmal jelölt egység élén álló főpap: .....

c) A 3. sorszámmal jelölt egységek élén álló főpapok: .....

d) A 4. sorszámmal jelölt épületegyüttes és intézmény: .....

4 pont	

3. A feladat a honfoglalással kapcsolatos.
Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

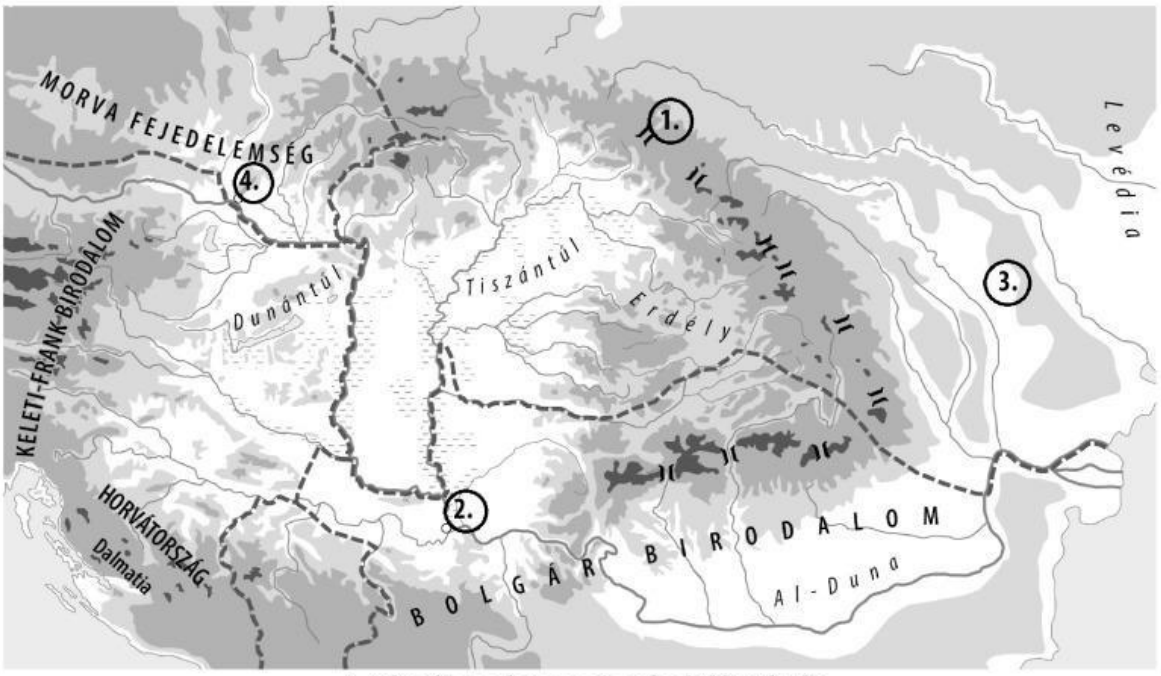

A Kárpát-medence a honfoglalás idején

LIVEWORKSHEETS

A) „Germánia és a bajorok királya, Lajos [IV. Lajos keleti frank király] [és] […] a püspökök, a szerzetesek elöljárói, a bajorok előkelői […] hadat üzennek a magyaroknak, a Duna mindkét partján megindulnak a bajor előkelők harcra kész és támadó sereggel. […] A magyarok éjjel a Dunán titkon átúsztatnak, Lajos [hadvezérét] […] egész csapatával, tizenöt vezérrel együtt a táborban megölik." *(Aventinus bajor történetíró krónikája, 16. század)*

a) Adja meg az A) betűjelű forrásban leírt esemény helyszínének a térképvázlaton jelölt sorszámát:

……

B) „Akkor […] [a legyőzöttek] vezére elrendelte, hogy kétezer nyilas és három-ezer paraszt járjon előttük s a Havas-erdőn át a hungi [a későbbi magyar] határig utat készítsen nekik [értsd: a magyaroknak]. […] Akkor a hét fejedelmi személy, akit hétmagyarnak mondanak […], útra keltek Pannónia [értsd: a Kárpát-medence] földjére. S így a Havas-erdőn áthaladva, a hungi részekre szálltak. Midőn pedig oda megérkeztek, azt a helyet, amelyet először foglaltak el, Munkácsnak nevezték el." *(Anonymus, 13. századi krónikás)*

b) Adja meg a B) betűjelű forrásban aláhúzással jelölt esemény helyszínének a térképvázlaton jelölt sorszámát:

……

C) „Amikor a türkök [értsd: a magyarok] és a […] besenyők közt háború ütött ki, a türkök hadserege vereséget szenvedett és két részre szakadt. Az egyik rész kelet felé, Perzsia vidékén telepedett le, a másik pedig vajdájukkal és vezérükkel, […] [Levédiából] nyugatra ment lakni." *(VII. Bíborbanszületett Konstantin bizánci császár, 10. század)*

c) Nevezze meg azt a szálláshelyet, amelyet a magyarok a C) betűjelű forrás szerint lakhelyül választottak!

……

d) Állítsa időrendi sorrendbe a forrásokat tartalmuk alapján! Írja a források betűjelét a táblázatba! *Kezdje a legkorábbival!*

1.	2.	3.

4 pont	

LIVEWORKSHEETS

4. A feladat a reformációval kapcsolatos.
Döntse el, hogy a következő 16. századi karikatúrák közül melyikre igazak a táblázatban szereplő állítások! Írja a karikatúrák betűjelét a táblázat megfelelő mezőibe! *Egy mezőbe egy betűjelet írjon! Egy betűjel kétszer is szerepelhet.* (Elemenként 1 pont.)

A)

„Az egyház hajója" című karikatúra, 1508

B)

„Most menekülnöm kell" című karikatúra, 1620-as évek (A kép Luthert és feleségét ábrázolja.)

C)

„A Biblia súlya" című karikatúra, 1560 körül
(A kép középpontjától kissé jobbra álló fekete ruhás alak Kálvin.)

4 pont	

Állítás	Karikatúra betűjele
a) Szembeállítja a reformátusokat és a katolikus egyházat.	
b) A reformáció előtti helyzetet jeleníti meg.	
c) Katolikus nézőpontot jelenít meg a reformációval kapcsolatban.	
d) Egy protestáns tant helyez középpontba.	

LIVEWORKSHEETS

5. A feladat a várháborúk korához kapcsolódik.
Oldja meg a feladatot a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

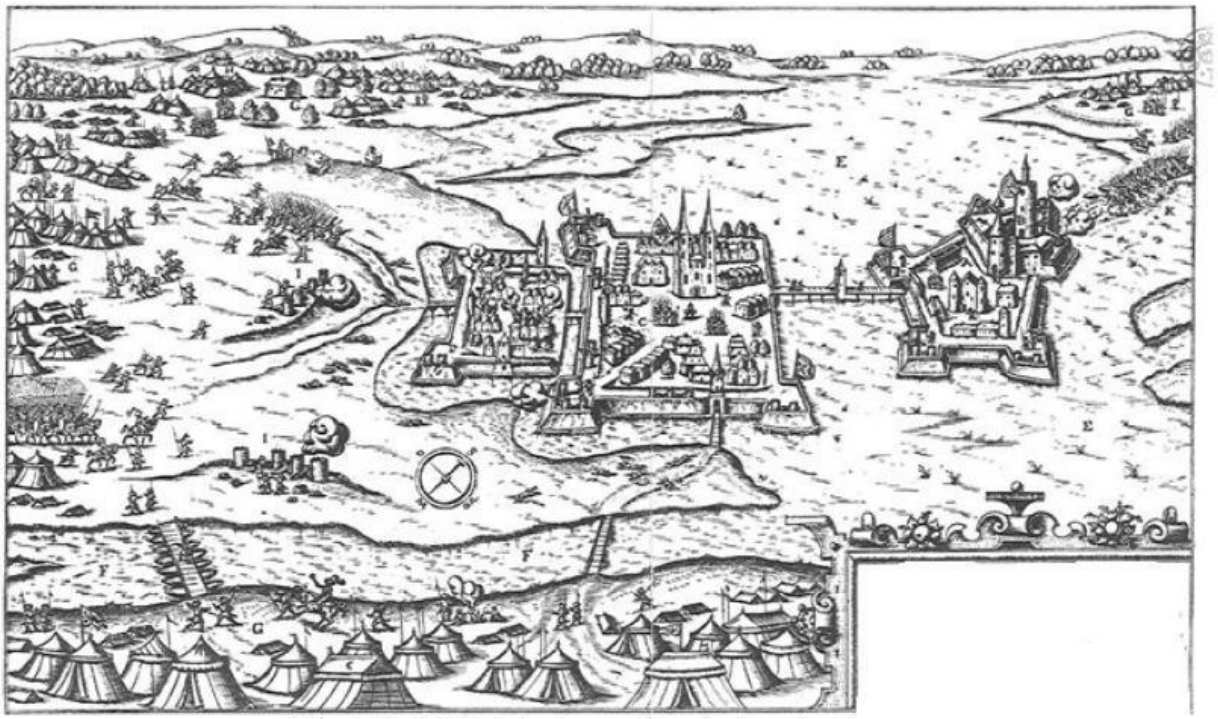

Szigetvár 1566. évi ostroma (korabeli metszet)

a) Melyek azok a – képről leolvasható – tényezők, amelyek segítették a várvédelmet? Karikázza be a két helyes válasz sorszámát!

1. A vár mocsárban helyezkedett el.
2. A vár alatt kiterjedt alagúthálózat volt.
3. A vár több védelmi körzetre tagolódott.
4. A törököknek nem voltak ágyúi.
5. A várat magas hegyek vették körbe.
6. A török sereg kizárólag lovasokból állt.

b) Nevezze meg a várvédők vezetőjét! *Keresztnevet is írjon!* ……..

c) Melyik állítás igaz Szigetvárnak a képen látható ostromával kapcsolatban? Karikázza be az egyetlen helyes válasz sorszámát!

1. Először szenvedtek a törökök vereséget várostromnál Magyarországon.
2. Az ostrom alatt meghalt a szultán.
3. A vár elfoglalásával megnyílt az út Bécs felé.

4 pont	

LIVEWORKSHEETS

6. A feladat a 19. századi eszmetörténethez kapcsolódik.
Oldja meg a feladatot a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

„Eddig honunk a közelebbi időkig azon boldogságot élvezte, miszerint ámbár több különféle ajkú nemzetek és nemzetiségek lakják azt, mégis mindnyájan magyaroknak tartattak. Ha azonban az történik, hogy az ország nemzetének ily különféle töredékei külön nemzetiséget [nemzeti jogokat] követelnek, az eddig élvezett közboldogsága e hazának veszélyeztetni és megzavartatni fog. Én tehát azokhoz tartozom, kik azt hiszik, hogy az, ki Magyarhonban lakik, akármilyen ajkú legyen is, miután ugyanazon jogokkal és kiváltságokkal él, melyeket az ország nyújt, az magyar." (*József nádor, 1843)*

a) Karikázza be annak a <u>három</u> igaz állításnak a sorszámát, amelyek az idézett forrás alapján igazolhatók!

1. A szerző szerint Magyarországon az emberek csak magyarul beszéltek.
2. A szerző szerint nem a nyelv határozza meg az emberek nemzethez tartozását.
3. A szerző liberális reformokat javasolt.
4. A szerző szerint káros lenne, ha az országban élő népek jogokat követelnének maguknak.
5. A szerző az egy politikai nemzet elvét vallja.
6. A szerző szerint a kiváltságokat meg kell szüntetni.
7. A szerző támogatja a nemzetiségek önállósodási törekvéseit.

b) Nevezze meg azt az eszmét, amelynek elterjedésétől tartott a szerző!

……..

4 pont	

7. A feladat a dualizmus kori etnikai viszonyokhoz kapcsolódik. (komplex tesztfeladat)
Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

Az egyes nemzetiségek létszáma és aránya a Magyar Királyság lakosságán belül (Horvátország nélkül) 1900–1910				
	1900		**1910**	
	fő	**%**	**fő**	**%**
magyar	8 651 000	51,4	9 944 627	54,5
német	1 999 000	11,9	1 903 357	10,4
szlovák	2 002 000	11,9	1 946 357	10,9
román	2 798 000	16,6	2 948 186	16,1
ruszin	424 000	2,5	464 270	2,5
horvát	196 000	1,2	198 000	1,1
szerb	520 000	3,1	545 000	3,0

a) Nevezze meg azt a két nemzetiséget, amelyet nagyon hasonló nyelvük miatt gyakran egy statisztikai kategóriaként kezeltek, bár az egyik a nyugati, míg a másik a keleti kereszténységhez tartozott!

…….. ……

LIVEWORKSHEETS

b) Magyarázza meg, mi lehetett a közös oka a magyarok és a románok létszámában bekövetkezett változásnak!

……

c) Nevezzen meg szakkifejezéssel két közvetlen okot, amelyek magyarázhatják a szlovákok létszámának változását!

1. ……. 2. …….

d) Nevezze meg szakkifejezéssel azt a korabeli településszerkezeti változást, amely elősegíthette a magyarok arányában bekövetkező változást!

……

6 pont	

8. A feladat a két világháború közötti Szovjetunióhoz kapcsolódik.
Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei alapján! (Elemenként 1 pont.)

A)

A szovjet ipar termelési értékének változása (1913 = 100%)			
	Fogyasztási cikkek	**Termelőeszközök**	**Teljes ipar**
1928	120	150	130
1932	190	420	270
1937	370	1010	380

B)

A Dnyeper Vízerőmű építése, 1931

LIVEWORKSHEETS

C)

Gyermekek a Szovjetunióban, 1932

a) Hogyan függ össze egymással az A) és a B) betűjelű forrás tartalma? Karikázza be az egyetlen helyes válasz sorszámát!

1. A vízerőmű tette lehetővé az életszínvonal gyors emelkedését.

2. Az ipari termelés növekedéséhez szükség volt az energiatermelés növelésére.

3. A termelőeszközök mennyiségének növekedése tette lehetővé kis mértékű emberi erőforrás igénybevételével a folyók szabályozását.

b) Mi az ellentmondás az A) és a C) betűjelű forrás között? Karikázza be az egyetlen helyes válasz sorszámát!

1. A ipari termelés értékének növekedése ellenére az életszínvonal csökkent.

2. Annak ellenére, hogy a termelőeszközök mennyisége nagyobb mértékben növekedett, mint a fogyasztási cikkeké, mégis lett ruhájuk a gyerekeknek.

3. A termelőeszközök mennyiségének növekedése ellenére nem kezdődött meg a demográfiai robbanás.

c) Hogyan függ össze egymással a B) és a C) betűjelű forrás? Karikázza be az egyetlen helyes válasz sorszámát!

1. A villamosenergia elterjedése tette lehetővé a mezőgazdasági termelés gépesítését.

2. Az erőművek építésénél a munkaerőhiány miatt elsősorban gyermekeket dolgoztattak.

3. A mezőgazdaságból vonták ki az iparosításhoz szükséges tőkét.

d) Nevezze meg szakkifejezéssel a Szovjetunióban a korszakban fennálló gazdasági rendszert!

……..

4 pont	

LIVEWORKSHEETS

9. A feladat a magyarországi holokauszttal kapcsolatos.
Oldja meg a feladatot a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

Mit ábrázolnak a képek? Írja a megfelelő fogalmakat a képek alatti pontozott vonalra!
A felsorolt fogalmak közül válasszon! Két fogalom kimarad.

Fogalmak: gettó, munkaszolgálat, numerus clausus, deportálás, malenkij robot

A)

Korabeli fénykép

a) A fogalom megnevezése: .....

B)

Korabeli fénykép

b) A fogalom megnevezése: .....

LIVEWORKSHEETS

C)

Korabeli fénykép

c) A fogalom megnevezése: .....

d) Melyik állítás igaz a magyarországi holokauszttal kapcsolatos felelősségre vonatkozóan? Karikázza be az egyetlen helyes állítás sorszámát!

1. A zsidóellenes intézkedéseket a német megszálló erők hajtották végre a magyar lakosság tömeges ellenállása ellenére.

2. A zsidóellenes intézkedések a magyar kormány külföldi befolyástól mentes, önálló döntésein alapultak.

3. A zsidóellenes intézkedésekben szerepe volt a német és a magyar hatóságok együttműködésének.

4 pont	

LIVEWORKSHEETS

10. A feladat a második világháború utáni német kérdéssel kapcsolatos.
Oldja meg a feladatot a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

„Ez majd felnöveszti." (német karikatúra, 1949)

a) Mely állítások magyarázzák a karikatúrát a következők közül? Karikázza be a <u>három</u> megfelelő állítás sorszámát!

1. A sas egyik karmában látható szerszámok a háború utáni újjáépítésre utalnak.
2. A kétfejű sas egyik oldalának táplálása utal az életszínvonal növelésére.
3. A karikatúra utal a Szovjetunió fegyveres jelenlétére Kelet-Németországban.
4. A karikatúra megmutatja, hogy a Szovjetunió gazdaságilag is támogatja a saját befolyási övezetét.
5. A karikatúra szerint a Szovjetunió ki akarja terjeszteni a befolyását az NSZK-ra.
6. A karikatúra utal arra, hogy Németországot négy hatalom szállta meg.

b) Hogyan viszonyult a karikatúra szerzője az ábrázolt helyzethez? Karikázza be az egyetlen helyes válasz sorszámát!

1. A kommunista propaganda álláspontját jelenítette meg.
2. Nyugatbarát szemszögből mutatta be a kialakult helyzetet.
3. Németellenes álláspontot jelenített meg.

4 pont	

LIVEWORKSHEETS

11. A feladat a Kádár-korszak kultúrpolitikájával kapcsolatos.
Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

A) „[**1.**] Proletár és burzsoá ideológia között nincs, nem lehet békés egymás mellett élés. [...] Ellenkezőleg: [...] rendkívül fontos harci tereppé [...] a nyílt ideológiai ütközetek területévé válik a kulturális élet. […] Azt hozzuk be [külföldről] [...], ami valóban jó, értékes, művészi alkotás, ne pedig a humánumot megtagadó vagy támadó műveket, **[2.]** ne az ízlésrontó, értéktelen irodalmat, filmet, a szórakoztató ipar bulvártermékeit [hozzuk be].” *(Aczél György kultúrpolitikus, 1968)*

B) „[**3.**] Nálunk nincs cenzúra, [...] de szelekció [válogatás] van. […] Elsősorban a szocialista művek alkotását, terjesztését támogatjuk, de megbecsülünk minden humanista [emberközpontú] művészi értéket is. [...] [**4.**] Teret adunk nem realista [nem a valóságot ábrázoló] alkotásoknak is, ha azok rangos művészi értéket képviselnek.” *(Aczél György kultúrpolitikus, 1972)*

Rendelje a táblázatban szereplő állításokhoz az idézett forrásoknak az azokat alátámasztó, sorszámmal és aláhúzással jelölt részleteit! Írja a sorszámokat a táblázat megfelelő mezőibe! *Egy mezőbe egy sorszámot írjon! Két sorszám kimarad.*

Állítás	Részlet sorszáma
a) A kádári kultúrpolitika bizonyos műveket a „tűrt” kategóriába sorolt.	
b) A kultúrpolitika terén is jelen volt az osztályharcos személet.	

c) Az A) és a B) betűjelű források sorszámokkal és aláhúzással jelölt részletei közül melyiknek mond ellent a következő idézet? Írja a részlet sorszámát az idézet utáni pontozott vonalra!

„A [*Gandhi halála* című általam írt] dráma a következő nyáron, a hindu [indiai]–kínai határviszály idején jelent meg, s a szerkesztőnek a külügyminiszterig kellett mennie, hogy a közlésre engedélyt kapjon.” *(Németh László író, 1965)*

Részlet sorszáma: ……..

d) Nevezze meg szakkifejezéssel az A) és B) betűjelű forrásokban megjelenő kultúrpolitikai elvet!

……..

4 pont	

LIVEWORKSHEETS

12. A feladat a jelenkori Magyarország nemzetiségeivel kapcsolatos.
Nevezze meg azt a nemzetiséget, amelyikről a leírás szól! *Egy nemzetiség kétszer is szerepelhet.* (Elemenként 1 pont.)

a) „A 2001-es népszámlálás során […] Magyarországon 190 046 fő vallotta magát […] [ehhez a nemzetiséghez tartozónak], azonban a magyarországi szociológiai kutatások szerint, a […] [lélekszámuk] ennél jóval nagyobb, egyes becslések szerint 600 000–800 000 fő közé tehető. […] A magyarországi nemzetiségek közül ők az egyedüliek, akik nem rendelkeznek anyaországgal."

……

b) „A mai Magyarország területén élő[k] […] elődei a 17. század végétől, több hullámban érkeztek a török hódoltság idején elpusztított, elnéptelenedett területekre a felső-magyarországi [felvidéki] túlnépesedett, éhínségtől és vallási villongásoktól sújtott vármegyékből. […] A második világháborút követő […] lakosságcsere [amelynek során sokan anyaországukba költöztek] […] nemcsak számbeli veszteséget jelentett, hanem a korábbi zártabb […] közösségek megbontását is. […] [Országos önkormányzatuk] az ezredfordulón kezdte meg intézményrendszerének létrehozását. […] Fokozatosan kerültek […] fenntartásába a szarvasi, békéscsabai és sátoraljaújhelyi két tanítási nyelvű iskolák."

……

c) „A 20. században a tömeggyártású iparcikkek elterjedése a hagyományos […] [foglalkozásaikat] faluhelyen is feleslegessé tette. […] A szocializmus évtizedeiben a párt-állam politikai felfogása nem etnikai, hanem kizárólag szociális problémának tekintette […] [helyzetüket]. […] A legutóbbi, országos lefedettséggel rendelkező kutatás alapján jelenleg 1633 szegregátum [lakóhelyi szegregáció által sújtott terület] létezik, az ország mintegy 823 településén és 10 fővárosi kerületben."

……

d) „A [második legnépesebb magyarországi nemzetiség] […] nevelési-oktatási intézményhálózata kiépült, az elmúlt évtizedben jelentős fejlődést mutat. A 2008/2009-es tanévben 198 kétnyelvű óvoda, 270 […] nemzetiségi általános iskola, 21 […] nemzetiségi középiskola […] működött. […] [Egyesületeik] száma több százra tehető. […] A […] [nemzetiség] szórványos elhelyezkedése miatt igen nagy a tájelőadásaik jelentősége. […] A Magyarországon élő […] [nemzetiségi közösség] nagyobbrészt római katolikus vallású […]. [Anyaországuk] […] rendszeresen támogatja […] őket."

……

(A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium által kiadott jelentések, 2012–2014)

4 pont	

LIVEWORKSHEETS